

Lap: FŐVÁROSI NAPLÓ

Megjelent: 1948 FEB. 21.

Régi jó Budapest

Visszhangja támadt minapi óbudai kirándulásunknak. Kedves levelet hozott a posta. Aki küldte, szerelmese, rajongója Óbudának, nemcsak azért mert ő is, ősei is, századok távlatában ott látták meg a napvilágot, hanem azért is, mert tudósa a történelmet lihegő óbudai talajnak.

Dr. Orova Zsigmond — aki a levelet írja — évtizedeken át képviselte Óbudát a főváros törvényhatóságában és szülőföldjének lelkes szószólója volt. Személyesen is résztvett az óbudai ásatásokban. Együtt dolgozott Nagy Lajos egyetemi tanárral, a kitűnő régészeti szakértővel és számos évzredes régiséget hoztak felszínre.

Felhívja a figyelmet levelében, hogy tudomása szerint a Bohn-téglagyár helyén nem ástak ki sem templomot, sem kolostort, amint azt a „Régi jó Budapest“ megírta. A magunk részéről erre vonatkozólag elhárítunk minden felelősséget és minden odiumot ráhárítunk két kiváló elődünkre a krónikairás terén: Béla király Névtelen Jegyzőjére és Mátyás király neves történetírójára, az olasz Bonfinire, akiknek nyomán dr. Gárdonyi Albert, fővárosunk nagy tudású és igen alapos levéltárosa a középkori Óbudáról sok tanulmányt írt. Szórol-szóra idézzük tehát Gárdonyi megállapítását, amely a kérdést eldönti:

„A valószínűség mellett szól, hogy Fejéregyháza mégis azonos azzal a templommal, amelynek alapfalait a Bohn-téglagyár telkén ástak ki, mert kisebb méretű kolostort is találtak mellette, azt pedig tudjuk, hogy a pálosok számára kolostor is épült a templom mellett, amely utóbb a templomnal együtt elpusztult.“ (Dr. Gárdonyi Albert: A hétszázéves Budapest 47. oldal).

A főváros, főleg pedig Óbuda ránti szeretet lángolt fel Orova Zsigmondban, amikor tollat ragalott, hogy szunnyadó rajongását írja felélessze, nagy örömmel ad-

juk tehát közre, amit a továbbiakban Óbudáról írt:

„Nagy Lajos tanárral együtt kiástunk a Vörösvári-úttól keletre, a régi házak mellett egy kis kápolnát (Cella trichora), amelynek Árpád sirhoz semmi köze, mert római és kora-keresztényi emlék.“

„A Zichy grófnak két kastélya is volt, de csak egyiket építették a Zichyek. És pedig azt, amelyik a szorosban vett óbudai területen épült, a Duna mellett. Ez a mai „Dohányraktár“ a Fő-téren. Enek udvarán áll a kastély gyönyörű barokk stílusban. Ma dohányjövédéki tisztviselők laknak benne. A másik kastélyt, amelyről a „Régi jó Budapest“ megemlékezett — a Schmidt-kastélyt a Kiscelli hegyen — nem a grófi család építette, hanem az annak idején, Zsigmond király parancsára, egyetemnek készült.“

„Érdemes volna ismertetni — írja — a Flórián-téri katonai fürdőt, amelyet a rómaiak építettek és amelyet Liber Endre polgármesterrel és Nagy Lajos tanárral kiemeltünk és láthatóvá tettünk. Meg kell említeni a nagyszombatutcai amphitéátrumot, amely sokkal szebb, mint az aquincumi, hozzáférhetőbb is, mert a város szívében van. Nagyon érdekes a bécsiúti Házmán-ház, ahol meg van jelölve egy kútfedő márványlappal az a hely, ahol a szabadságharc leveretése után Szent István koronáját — Orsovára szállítása előtt — elrejtették. A centenáris ünnepekre való tekintettel ennek ma nagy aktualitása van.“

A „Régi jó Budapest“ szívből örül, hogy föléleszthette a főváros ügyei iránt való érdeklődést olvasóiban. Annyi feltárni való régisége és szépsége van még Budapestnek, hogy szükség van olyan férfiak közreműködésére, akikben a főváros ügyei iránti régi szeretet pillanatnyilag talán aluszik, de nem halhat ki sohasem.

Dr. Kovács Jenő

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Kovács Jenő dr.		
Cím:	Régi jó Budapest		
Forrás:	Óbudai ásatások (1948. február 21.) Fővárosi Napló		
(Hely)	1948 február 21.	(Köt. v. fiz.)	(Oldal)
(Idő)			
Idő	1948.		
Személy			
Helyszám			
Oszályozás	902.6		

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891